

GŁOS NARODU

Wychodzi trzy razy dziennie.

WYDANIE WIECZORNE.

Liety pieniężne, przekazy na prokuraturę i insynery nadsyłane należy franco do Administracji „Głosu Narodu”. — Przemierzać opiesz upożdźonych agencji przyjmują kandydaty urzęd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamowe nieopieczowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Reklamistów redakcja nie wysła.

ADRES RED.: Ul. św. Tomasz 1. 68
Adr. telogr.: „Głos Narodu” Kraków
Telefon redakcyjny Nr 100. — Telefon administracyjny i drukarski Nr. 1044.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor. za odosobnienie do domu depicja się 96 hal. miesięcznie.

Na prowincyi miesięcznie z dwurazową przesyłką 3 kor. 30 h., z jednorazową przesyłką 2 kor. 70 h.

Kwartalnie z dwurazową przesyłką 9 kor. 30 h., z jednorazową przesyłką 8 kor. W państwie niemieckim kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 halery.

Cena numeru pojedynczego 6 halery.

OGŁOSZENIA (Inseraty) przyjmują Administracja „Głosu Narodu”, ulica św. Tomasz 1. 68. — 68 miejsc na wiersz drukiem pionowym (pełni) 30 halery, skład tabelaryczny, herbowy, od wiersza 30 hal. Nadsyłane po 60 hal od wiersza. — Reklamisty i t. d. 60 hal o wiersza. — Załącznik do „Głosu Narodu” (gospodarczy, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmują się na sumę 3 kor. od 100 egz. dla miejscowych, po 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmują w Wiedniu Kuznarska i Vajgl, E. Dukas, H. Schalek, E. Braun, E. H. Fiedl, A. Jessel, w Budapeszcie J. Leopold, Eduard Braun, Komunikaty prywatne po kronice: 1 korona od wiersza.

Biuletyn niemiecki.

Berlin, 19. listopada.

Wielka głównak wetera dnia 19. listopada 1915.

Na wschodnim terenie wojennym nic nowego.

Zachodni teren.

Walki działowe i minowe w Argonach i w Wogezach. Eskadra niemieckich aparatów lotniczych zaatakowała angielski obóz wojskowy koło Poperinghe.

Bałkański teren

Podczas wczorajszych skutecznych walk pościgowych wzięto okrągło pięć tysięcy Serbów do niewoli. Naczelne kierownictwo armii.

Biuletyn turecki.

Konstantynopol (T. B.). Główna kwatery donosi: Front dardaneelski: Pod Anafortą i Arburnu chwilałami przerywany wzajemny ogień artylerii i piechoty, tudzież rzucanie bomb. Dnia 16. bm. rano ponowili nieprzyjaciel pod Sedilbar ataki podjęte dnia poprzedniego na front dwóch naszych pułków, lecz został powodzeniem odparty.

Na froncie Iraku nasze przednie strażce zmusiły do odwrotu nieprzyjaciela, który próbował posunąć się z prawego brzegu Tygrysu pod osłoną dział łodzi motorowej. Komendant łodzi został zabity.

Walki w Serbii.

Na linii Wardaru.

Budapeszt (T. pryw.). „Pester Lloyd” donosi z grecko-bułgarskiego źródła: Przekonanie, że pomoc dla Serbii nie jest spóźniona, zdaje się silnie utwierdzać w Anglii i Francji. Panuje tam mniemanie, że większy nacisk, który obecnie będzie wyarty, aby Serbom dostarczyć posiłków, zmusi Bułgarów do przemieszczenia większych niż dotychczas sił, na linię Wardaru. Od kilku dni transport za transportem odchodzi do Gewgheli, skąd kieruje się na północ. Znacząco, że sprzymierzeni liczą na to, że zdolają Bułgarów znów wypędzić z Skoplji. Obecnie czynią wielkie wysiłki, aby jeszcze Serbii dostarczyć wiele dział połowych i ciężkiej artylerii między innymi wielkich dział do walk pozycyjnych. Stanowiska francuskie mają być w ten sposób umocnione, aby mogły służyć jako punkty oparcia dla przyszłej akcyi. Co dnia na Gallipoli przybywają nowe posiłki. Sprzymierzeni dostarczają maki z Egiptu i Ameryki. Sprowadzono również z Ameryki wielkie ilości konserw mięsnych.

Relacya Magriniego.

Berlin (T. pryw.). Według „Vossische Ztg.” donosi Magriniego do „Secolo” pod datą 14. b. m.: Obrzytanie masy uchodźców ze Starej Serbii ciągną wzdłuż drogi Raszka—Mitrowica—Prisztina, lub też obojują w strasznej ulewie na Kosowym Polu. Cierpią oni zupełny brak chleba, żywiąc się mięsem i kartoflami. Stosunki zaprowiantowania armii serbskiej są też fatalne, na razie posiadają one małe zapasy żywności, lecz w niedługim czasie kwestya wyżywienia wojsk będzie ciężkim problemem. Brak również benzyny dla samochodów, gdyż magazyny jej w Kraljewie w chwili opuszczenia miasta zostały spalane. Uciekająca ludność chroni się częścią do Czarnogóry, lecz i tam brak środków żywności. Wielu rannych umiera na drodze wskutek braku szpitali. Albania do dziś dnia jest spokojna. Bandy grasujące między Dibrą a Prizrenem zostały rozbite. Wiadomości te przyniesli podróżni, przybyli do Monastyrju, razem z pięciu francuskimi marynarzami, którzy brali udział w obronie Belgradu. Artylerya niemiecka rozbiła ich działa poczem uciekli oni do Niszu, a samą drogą przez Alabanję przybył do Salonik sekretarz rosyjskiego poselstwa w Serbii, Jakonczew. Opowiada on, że przy nagłym wyjeździe z Kraljewa poslowie czworoporużymienia nie mieli czasu zabrać ze sobą aktów dyplomatycznych i spalił je. Rząd serbski i poselstwa znajdują się jeszcze w Mitrowicy, licząc się jednak z blizkiem przeniesieniem się do Czarnogóry ewentualnie drogą na Prizrent—Dibrę—Ochrde do Monastyrju. Ostatnie wiadomości z Monastyrju donoszą o krytycznym położeniu Prilepu i stanowisk na wzgórzach Babuny, jak również o zagrożeniu samego Monastyrju.

Nad Strumicą.

Berlin (T. pryw.). „Tag” donosi z Salonik: Połączenie Monastyrju z północą jest przeważnie. Zagrożenie wojsk serbskich zwiększa się z dniem każdym. W ostatnich walkach nad Strumicą ponieśli Francuzi olbrzymie straty. Według relacyi pism szwajcarskich trzecia część sił francuskich stała się niezdolną do dalszej walki. W kołach wojskowych serbskich mówi się o dalszym przeniesieniu siedziby rządu serbskiego do Czarnogóry. Tam przewozi się żywność dla wojsk serbskich.

Wystawienie fupów.

Budapeszt (T. pryw.). „Pester Lloyd” donosi z Sofii: Przywieziono tu zdobycze armii Mackensena, armaty i broń jak również i ostatnie trofea. Będą one wystawiane na publiczny widok.

Wysyłka wojsk włoskich do Czarnogóry. Zurych. (Tel. pryw.) W Lugano poszczególni żołnierze włoscy otrzymali ocenzone listy, w których piszący żołnierze włoscy donoszą o wysłce ich do Czarnogóry. Włoska ekspedycja ma obejmować znaczne siły.

Pod Monastyrem.

Ateny (T. B.). Oficjalnych wiadomości z frontu niema jeszcze, ale w telegramach dzienników opisuje się sytuację Serbów jako bardzo poważną. Podobno Bułgarzy obsadzili Prilep, stoją o dwie godziny marszu od Monastyrju, i wykonują ruch oskrzydłający. Położenie Monastyrju jest bardzo krytyczne. Konsulowie wszyscy z wyjątkiem francuskiego udali się do Salonik. Tam też przeniesiono archiwum.

Na rumuńskiej granicy.

Budapeszt (T. pryw.). „Pester Lloyd” donosi za bukareszteńskimi pismami paronem: Wczoraj (tj. dn. 16. bm.) przybyło do Lsmaila sześć nowych rosyjskich pułków. Kozacy przebyli drogę na koniach. Oczekują nadejścia nowych sił.

Na Bałkanie.

Przesilenie w Rumunii?

Budapeszt (Tel. pryw.). „Pester Lloyd” donosi z Bukaresztu: Według dziennika „Adevartul”, Bratianu był przyjęty przez króla na audyencyi i referował o rezultatach konferencyi między postami a rządem. Następnie przedtawił królowi listę nowego gabinetu. Uważają tu za prawdopodobne, że nowy gabinet pod przewodnictwem Bratianu ukonstytuuje się później w ciągu dwóch dni.

Groźby włoskie.

Berlin. (Tel. pryw.). „Vossische Ztg.” donosi, że „Secolo” w artykule wstępnym podnosi jak dyplomacya czworoporużymienia zawiodła się na zaufaniu do Bułgarii i następnie grozi Grecyi w ten sposób: Od zatoki Faleron do królewskiego zamku w Atenach jest w linii powietrznej tylko 7 kilometrów, a Pireus jest doskonałym portem, który spokojnie mógł być blokowany i zajęty. Małym ruchem można odciąć Peloponez od reszty Grecyi. Wszystkie większe miasta królestwa leżą w sferze działania dział floty angielsko-francuskiej, jak również wszystkie wyspy Morza Egejskiego łatwo wziąć pod ogień działowy.

Wiadomości telegraficzne

„Głosu Narodu” z dnia 19. listopada 1915.

Rezultat węgierskiej pożyczki wojennej.

Wiedeń. (Tel. pryw.). „Freundenblatt” donosi z Budapesztu: Rezultat subskrypcyi na trzecią pożyczkę wojenną określa się w sumie 1863 milionów koron. Cyfra ta jednak nie może być uważana za ostateczną, gdyż nie są jeszcze zna-

ne wyniki z wielu miejsc subskrypcyi. Pierwsza pożyczka wojenna na Węgrzech przyniosła 1170, druga 1120 milionów koron.

Budapeszt. (T. B.) Według tymczasowego obliczenia ocenają rezultat subskrypcyi na trzecią pożyczkę na 2 miliardy koron.

Popłoch na Podolu.

Budapeszt (T. pryw.). „Pester Lloyd” donosi z Czerniowiec: Uciekinierzy z Kamienca i Podolskiego opowiadają o całkowitej ewakuacyi miasta. Wszystkie władze wyjechały już. Wywieziono w głąb kraju wszelkie przedmioty, mające wartość, a głównie zboże. Przewieziono je w olbrzymich ilościach do Winnicy i tam z powodu braku składów zsypano je na polu. Przewóz tego zboża dalej niemożliwy jest wskutek braku wozów. Ulewy dni ostatnich zniszczyły zupełnie rozsypane masy zboża, w ten sposób przepadły rezultaty całego żniwa Podola i Wołynia.

Zatopienie 4 włoskich łodzi podwodnych.

London (T. B.). Biuro Reutersa donosi z Rzymu: Według wiadomości z wiarygodnego źródła w ostatnich dniach oprócz „Ancony” jeszcze cztery włoskie łodzie podwodne zostały zatopione. Żaden dziennik o tem nie doniósł.

Stan oblężenia na wyspach fryzyskich.

Haga (T. B.). Nad większą częścią fryzyskich wysp tudzież leżącego poza nimi wybrzeża, zawieszono od dziś stan oblężenia. Poetzowy parowiec „Książeczka Juliana” nie przyseł z niewiadomych przyczyn. Jutro nie odchodzi żaden parowiec.

Konferencye w Waszyngtonie.

London (T. B.). Biuro Reutersa donosi z Waszyngtonu: Niemiecki ambasador hr. Benstorff i sekretarz państwa Lansing mieli wczoraj jednogodzinną rozmowę. Ani jeden ani drugi nie chcieli powiedzieć, o co chodziło. W urzędowych kołach jednak dano do poznania, że konferencya dotyczyła sprawy „Lusitanii”.

Z Hiszpanii.

Paryż (T. B.). „Temps” donosi z Madrytu: Narady nad przełożonymi przez ministra wojny reformami wojskowymi wloką się bardzo długo. Opór przeciw rządowi wzrasta. Prezydent ministrów Dato oświadczył, że uczyni kwestyę gabinetową z zamierzonych reform wojskowych wraz z obniżeniem granicy wieku.

Nad Styrem.

Znany korespondent wojenny „Berliner Tageblatt” L. Adelt, donosi z c. k. kwatery prasowej.

Między Polesiem a Galicyą wschodnią stoi rosyjska grupa gen. Iwanowa. Dążyła ona do przedarcia się nad Strypą i nad Styrem. (dy akcyja nad Strypą koło Siemikowie zakończyła się niepowodzeniem, przesuwała Rosyanie swe wysiłki nad Styrem, w obszar Czartoryska.

Styr, którego bieg wynosi od źródeł aż do Prypeci 395 km, ma brzegi silnie zabagnione, stanowiące przez to znaczną przeszkodę dla ruchów wojsk. Opisuje on poniżej Kołek, luk o średnicy 20 km. W południowej części tego luku, otwartej ku zachodowi, leży na zachodnim brzegu większa miejscowość Czartorysk. Środek luku przebiega na dwukilometrowym nasypie linia kol. Kijów—Kowel, zaś w północnej części luku, na prawym brzegu leży Rafałówka. Cały ten luk wysunięty jest grzbietem ku wschodowi.

Niedostateczne zabezpieczenie południowego obszaru bagien Prypeci, doprowadziło we wrześniu do zagrożenia północnego skrzydła wołyńskiej armii sprzymierzonych przez kozaków, którzy podsunęli się aż pod Kowel. Oczyszczenie tego obszaru i zabezpieczenie połączenia z Pińskiem było pierwszym zadaniem gen. Linsingena, który świeżo objął dowództwo. Tymczasem po dokonaniu tego zadania, zjawilo się drugie, cięższe, a mianowicie sparalizowanie uderzenia gen. Iwanowa, który z siłą trzech do czterech korpusów i dwoma dywizjami konnicy przystąpił do działania wzdłuż linii kolejowej Kijów—Kowel.

Naprzeciw armii rosyjskiej stały w luku południowym dywizye wschodnio-pruska i heska, w centrum dywizye austro-węgierskie, zaś w północnym odcinku luku Legiony polskie. Cała ta grupa wzmocniona została przez dziesiątą dywizję konnicy.

Przez Styr prowadzi tu trzy przejścia: przez groblę z Majmiec do Czartoryska, wzdłuż linii kolejowej z Potonnego do Cminów i przez most koło Rafałówki. Przez wszystkie powyższe przejścia, przeprowadzi się nocą przez Styr, zgromadzone w największej tajemnicy, wojska rosyjskie, pod ochroną niestychanego zamykającego ognia działowego.

Pod Czartoryskiem cienka linia niemiecka została zepchnięta. Pod Nowosiółkami kontrakt 2 niemieckich kompanii, które wzięwszy 700 jeńców ustępowały krok za krokiem, przeszkodził zupełnie rozwarciu frontu sprzymierzonych. Mimo to zdolali Rosyanie rozprzeżać się na południe od linii kolejowej na głębokość 15 km. i obsadzić kompleksy wsi.

W południowym odcinku luku dzierżyli Niem-

cy długi czas wieś Komarów, mimo oskrzydłającego ognia rosyjskiej artylerii, tak od strony Nowosiółki jak i z drugiego brzegu Styru. Usiłowanie rosyjskiej piechoty, by od strony Kulikowicz przeprowić się przez rzekę speliży na niczem, podobnie jak nie powiodły się próby rosyjskiej konnicy, by po przekroczeniu na południe od luku Styru potoku Korinna, przedostać się poprzez bagną do Kołeki, aby w ten sposób oskrzydlić od południa stanowiska niemieckie. Natomiast więcej szczęścia przyniosło przeciwnikom uderzenie przez potok Okonki, przepływający południowy obszar luku. W nocnym napadzie z Rudek, przełamały rosyjskie kolumny lańcuch strzelecki na skraju Wielkich bagien, i przedostały się na tyły niemieckich stanowisk koło Komarów, w środek niemieckich baterii. Sześć dział zostało straconych, a Komarów musiano opuścić.

W międzyczasie sytuacja w północnej części luku pogorszyła się. Wprawdzie piechota rosyjska dzięki bagnetom nieznacznie tylko zdołała się rozprzeżać poprzez stacye kolejowe Cminy i Miedzierzewo ku północy, jednak powiodło się Kozakom 10 km poniżej Rafałówki oskrzydlić koło Zaladina flankę Legionów polskich. W ten sposób utracili sprzymierzeni bezpośrednie oparcie. Styr, ustępując przed przewagą.

Nowe posiłki nie wyrównały wprawdzie stosunku sił, pozwalały jednak myśleć o kontrofenzywie. Rozpoczęła się ona w ten sposób, że świeże austro-węgierskie bataliony od południowego skraju Wielkich bagien odzyskały Komarów, a z nim również oparcie o Styr. W północnym odcinku luku współzawodniczyli z niemi polscy Legioniści, którzy koło Kołody naprzeciw Rafałówki również stanęli na brzegu Styru.

W centrum austro-węgierskie i niemieckie dywizye przystąpiły do odzyskiwania kompleksu wsi między linia kolejowa a Okonką. Wprawdzie w nocnym kontrataku zdołali Rosyanie ze świeżymi posiłkami utraczone rowy odzyskać, jednak w toku dalszych walk zostali krok za krokiem zepchnięci ku przyczółkowi mostowemu w Czartorysku, zaś wspomniane powyżej 3 przejęcia znalazły się pod ogniem działowym.

W tym stanie rzeczy nakazał gen. Linsing generalny szturm. Podczas gdy pod niszczącym ogniem sprzymierzonych rosyjskie kolumny odwrotowe w dziłkim nieladzie przewalały się przez przejścia na Styrcie, kolumny szturmu wyrzuciły Rosyan z płonących wosek i wyparły za Styr, w którego bagnach wielu z nich potonęło.

Walkę o Styr zamyka gen. Iwanow w następującym strata: 13.000 zabitych (w tem 80 oficerów) conajmniej takąż samą ilość wziętych do niewoli, i około 50.000 rannych i chorych. W trofeach wojennych 48 karabinów maszynowych.

KRONIKA

Rocznicza imienin śp. cesarzowej Elżbety. Z powodu przypadających w dniu dzisiejszym imienin śp. cesarzowej Elżbety odbyły się rano w kościele krakowskich nabożeństwa, w których wzięła udział młodzież wszystkich szkół miejscowych z gronami nauczycielskimi. Dzień dzisiejszy był dla młodzieży wolnym od nauki szkolnej.

Powrót uchodźców. Uzupełniając informacye o akcyi podjętej przez połączone Komitety obywatelskie celem niesienia pomocy powracającym do miasta uchodźcom, podajemy jeszcze sprawozdanie z posiedzenia podkomitetu dla działu spraw dobroczynnych wybranego z łona miejskiego Komitetu ewakuacyjnego, które się odbyło w dniu 15. bm. pod przewodn. wicepr. Dra Bandrowskiego. W posiedzeniu wzięli udział radcy miejscy: X. Dr Caputa, Dr Frühling, Rolle i Wasserberg, z Komitetu dla doraznej opieki nad ewakuowanymi pp.: Popielówna, Jastrzębska, Kirschnerowa i Skaczkowska, z Magistratu st. radca Banaś, fizyk miejski Dr Janiszewski, radca Kubalski oraz referent star. radca Dr Sikorski i adiunkt Sarnecki.

Referent zdał sprawę z wykonania poprzednich uchwał miejskiego Komitetu ewakuacyjnego i Prezydium miasta, a w szczególności, że Komitetem obywatelskim katolickim i izraelskiemu wypłacono przysługujące subwencye na sprawnienie bielizny i odzieży dla powracających uchodźców, zwłaszcza dla dzieci oraz, że gmina już wynajęła lokale dla biur mających rozwinąć opiekę nad powracającymi ewakuowanymi, z których jeden przy ul. Mikołajskiej L. 10, obejmuje miejskie Biuro ewakuacyjne, a drugi przy ul. św. Jana oddana do użytku Komitetu doraznej pomocy ewakuowanym. Oba Biura powyższe zostały już otwarte i podjęły swe czynności. Dalej zawiadomił referent o przygotowaniu kilku lokali na chwilowe schronienie dla powracających ewakuowanych. Nad lokalami dla kobiet i dzieci objęły opiekę Panie z Komitetu z działu ochrony kobiet i dzieci.

Następnie przedstawił referent projekt regulaminu, określającego współdziałanie miejskiego Komitetu ewakuacyjnego z Komitetem niesienia doraznej pomocy ewakuowanym. Projekt ten opracowała i uchwalila osobna Komisya wybrana z łona podkomitetu dla spraw dobroczynnych pod przewodnictwem radcy m. p. inż. Rollego. W obradach Komisyi brali udział pp.: Popielówna, rektorowa Kostanecka, Jastrzębska i Skaczkowska, oraz st.

radcy Magistratu Banaś i Dr Sikorski.

Według regulaminu przepisującego zasady współdziałania władz miejskich z Komitetami obywatelskimi w opiece nad powracającymi uchodźcami obmyślana pomoc dla ostatnich od pierwszej chwili przyjazdu na dworcu.

W szczególności uchwalił miejski Komitet ewakuacyjny ze względu na trudne warunki prowadzenia gospodarstw domowych otworzyć kosztem gminy 3 tanie kuchnie dla ewakuowanych, jedną przy ul. Zwierzynieckiej l. 20 dla dzielnicy Dębinki, Półwieś, Zwierzyniec, Czarna Wieś, Nowa Wieś, Łobzów i Krowodrza, drugą w dzielnicy Grzegorzki, a trzecią na Podgórzu. Zarząd i prowadzenie kuchni obejmują Panie z Komitetu. Otwarcie pierwszej kuchni przy ul. Zwierzynieckiej jest w toku. Zaopatrzenie tych kuchni w zapasy, dostarczenie rządzenia, jakoteż urządzenie biur i lokali na schroniska wzięła na siebie gmina. Dla dzielnicy Podgórze stwarzają Panie z Komitetu osobną sekcję przy pomocy b. burmistrza wiceprezydenta p. Maryewskiego i członków Rady miasta Podgórze. Komitety Pań objęły współdziałanie w sprawdzaniu stosunków ubogich i w dziale pośrednictwa w otrzymaniu pracy. Udzielanie wsparć w bonach na obiady i na bieliznę oraz odzież, objęły Panie przy pomocy miejskiego Wydziału dobroczynnego, a Wydział ten objął udzielanie pomocy ustawowej i w najmożliwym miarce przy pomocy Komitetu Pań dla doraznej pomocy ewakuowanym i izraelskiego komitetu obywatelskiego. Udzielanie porady prawnej uchodźcom, wystawianie asygnat na zasiłki rządowe, o ile dla wydawania go nadzieje upoważnienie z c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych oraz prowadzenie katastru ewakuowanych, objęło miejskie Biuro dla ewakuowanych, Miejskie Biuro pośrednictwa pracy rozwinęło już obecnie szerszą działalność.

Pierwszy transport powracających ewakuowanych na według prywatnych wiadomości przybyć kolo wtorku lub środy na przyszły tydzień.

Prezydent miasta Dr Leo — jak nam donoszą — wyjechał na kilka dni do Wiednia celem wzięcia udziału w posiedzeniach Komisji gospodarczej Koła polskiego.

Krajowy Związek Izby i Stowarzyszeń Rękodzielniczo-przemysłowych w sprawie moratorium. W dniu 17. b. m. odbyła się w sali Krajowego Związku Izby konferencya w sprawie moratorium dla Galicyi, której przedłożono do końca grudnia 1915 r. Konferencyę zagalęł prezes Związku p. Piotr Kosobucki, zaznaczając, że rezolucya powzięta w sprawie moratorium będzie opinią całego stanu rękodzielniczo-przemysłowego Galicyi, którego przedstawiciele miast Tarnowa, Rzeszowa, Nowego Sącza, Jarosławia i Przemysła wypowiedzieli swoje zapatrywanie na kilku konferencyach w październiku i na konferencyi Wydziału krajowego w Krakowie, dnia 30. października b. r. upoważniając prezydium Związku do przedłożenia odnośnego memoriału w imieniu całego kraju. Dyskusya wykazała, że położenie stanu rękodzielniczo-przemysłowego z przed 1. października b. r. nie zmieniło się, albowiem mimo tego, że znaczna część Galicyi jest dalszym terenem wojennym, nie poczyniono nawet najmniejszych ulg, aby wprowadzić choć w przybliżeniu normalne stosunki. Coraz gorzej ma się sprawa z fachowymi siłami roboczymi. Wiele warsztatów pracy niezbędnych i niejednokrotnie nielicznych w swoim rodzaju jest nieczynnych. Podstawa bytu rękodzielników coraz więcej maleje. A doraznej pomocy rządowej dotychczas nie udzielono. Wiadomym jest, że niestanę zaniary i dążenia do całkowitego lub częściowego zniesienia moratorium w kraju, na którego terenie toczy się od 15 miesięcy wojna, wypływają ze sfer, które ze stosunkami ekonomicznymi kraju są zupełnie nieobeznane. W końcu uchwalono wysłać do Wiednia delegacyę, która na posiedzeniu Koła polskiego w dniu 22. listopada b. r. przedłoży odnośny memoriał prezesowi Koła polskiego Dr Leonowi Bilińskiemu i ministrowi dla Galicyi Ekse. Morawskiemu.

S. p. Jan Spitziar. Miłośnicy sceny krakowskiej ze smutkiem dowiedzą się, że dzisiejszej nocy zakończył nagłe życie, w pełni sił i działania, śp. Jan Spitziar, główny dekorator Teatru miejskiego. Nim skreśliłmy obszerniej długoletnią pracę śp. Spitziarza, która w dziejach sceny polskiej zajmie miejsce poczesne, dzielimy się z Czytelnikami smutną wiadomością, składając pozostałej rodzinie wyrazy szczerzego współczucia.

Z teatru miejskiego. W dzisiejszej premierze pięknej komedyi Al. hr. Fredry pt. „Ostatnia wola” główne role odegrają panie: St. Czaplinska (pani Zielska, wdowa), Jarszewska (panna Paulina Zielska) — dalej panowie: St. Stanisławski (St. Zielski), Andrzej Mielewski (Serafin Zielski), Grabowski (Dorski porucznik), Noskowski (Zawiński notaryusz), Trzywdar (Kulesza rezydent). Zainteresowanie premierą dzisiejszą jest niezwykle. „Ostatnia wola”, to biały kruk teatralny, nie znany ze sceny widzom, którzy pamiętają nawet czasy dawnego teatru przy placu Szczepańskim.

W niedzielę popoł. o godz. 3 zabawna krotowidła „Ciotka Karola”, wiecz. o g. 7 „Ostatnia Wola”, w poniedziałek po raz czwarty przepyszna komedyja szekspirowska „Komedyja pomyłek” z p. Solską, Leszczyńskim, Trzywdarem i Bończą w rolach głównych.

Choroby zakaźne w Krakowie. W czasie od 30. października do 6. listopada b. r. zaszła następująca liczba chorób zakaźnych w Krakowie: pniocy 4, błonicy 2, tyfusu brzusznego 2, czerwonki 2, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych 1; zamiejscowych: pniocy 1, błonicy 4, tyfusu 1, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych 1.

DOSTAWCA NADWORNĄ

A. HAWEŁKA

W KRAKOWIE

poleca

znakomitą Herbatę Rangalla, Kompoty, Konfitury, Marmolady, Jarzynę, Sucharki szwajcarskie, Ryż szwajcarski w litrowych puszkach czysty lub z mięsem (Risotto). Koniak leczniczy — Wina tokajskie — Malaga.

TELEGRAMY: HAWEŁKA KRAKÓW

Rozkład jazdy pociągów poczynnych względnie osobowych.

Pociąg pospieszny Nr U 37/37 o 8.36 rano do Rzeszowa: ma połączenie w Bierzanowie do Wieliczki, w Tarnowie do Nowego Sącza, Muszyny, Kryniczy Orłowa.

Pociąg pospieszny Nr 8001 o g. 9.15 rano do Lwowa: (tylko z wozami I i II klasy).

Pociąg pocztowy Nr 6273 o 9.17 przedpołudniem do Lwowa: ma połączenie do Kocmyrzowa.

Pociąg pocztowy Nr 41A/42A o 9.35 przedpołudniem do Zakopanego: ma połączenie w Suchej do Żywca, Zwardonia, w Kałwaryi do Wadowic.

Pociąg pocztowy Nr U 49/51 o 11.48 przedpołudniem do Lwowa: ma połączenie w Bierzanowie do Wieliczki, w Dębicy do Rozwadowa, Przeworska, w Rzeszowie do Jasła, w Przeworsku do Rozwadowa.

Pociąg pocztowy Nr U 37/122 o 1.24 popołudniu do Nowego Sącza: ma połączenie w Chabówce do Zakopanego, w Nowym Sączu przez Stróżę do Jasła, Nowego Zagorza.

Pociąg osobowy Nr 8701 V o 4.40 popołudniu do Lublina: ma połączenie w Podgórzu—Płaszowie do kawy, Oswiecimy, w Bierzanowie do Wieliczki, w Tarnowie do Szczucina.

Pociąg osobowy Nr 8701 o 5.00 popołudniu do Lwowa: ma połączenie w Podgórzu—Płaszowie do Skawiny, Oswiecimy, w Tarnowie do Szczucina, w Dębicy do Rozwadowa, Przeworska, w Rzeszowie do Jasła, w Przeworsku do Rozwadowa.

Pociąg pocztowy Nr 91/134 o 9.48 wieczór do Nowego Sącza: ma połączenie w Suchej do Żywca, Zwardonia, w Chabówce do Zakopanego do Zakopanego, Nowego Targu, Suchej Góry.

Pociąg pocztowy Nr U 105/105/103 o 11.00 w nocy do Lwowa: ma połączenie w Tarnowie do Nowego Sącza, Jasła, Nowego Zagorza, w Rzeszowie do Jasła.

Pociąg pocztowy Nr 307/U 30 o 1.47 w nocy z Oswiecimy: z połączeniem w Spytkowicach z Szerszy Wodnej, Jaworzna, Trzebini.

Pociąg pocztowy Nr 42 o 5.23 rano ze Lwowa: z połączeniem w Bierzanowie do Wieliczki.

Pociąg poczt. Nr 103/101A/101/U118 o 7.23 rano z Nowego Sącza: z połączeniem w Stróżach z Nowego Zagorza, Jasła w Chabówce z Zakopanego, Nowego Targu.

Pociąg osobowy Nr 8704V o 9.40 przedpołudniem z Lublina przez Dębicę: z połączeniem w Tarnowie ze Szczucina.

Pociąg osobowy Nr 8704 o 10.05 przedpołudniem ze Lwowa: z połączeniem w Rzeszowie od Jasła, w Przeworsku od Rozwadowa.

Pociąg pocztowy Nr 82/78/U78 o 1.47 popołudniu z Rzeszowa: z połączeniem od Jasła, w Tarnowie od Nowego Sącza, Kryniczy, Orłowa, w Bierzanowie z Wieliczki, w Płaszowie z Oswiecimy.

Pociąg pocztowy Nr 141A/42A o 2.49 popołudniu z Zakopanego: z połączeniem w Nowym Targu ze Suchej Góry, w Skawicach z Sierszy Wodnej, Trzebini, w Kałwaryi z Wadowic.

Pociąg pocztowy Nr 96/2 Uy o 6.46 wieczór ze Lwowa: z połączeniem w Tarnowie od Nowego Sącza, Orłowa, Muszyny, w Bierzanowie z Wieliczki.

Pociąg pospieszny Nr 8002 o 8.03 wieczór: ze Lwowa: tylko z wozami I i II klasy.

Mapa terenu wojny!

Mapa terenu wojny europejskiej w kolorach. - Cena K. 1—

Mapa Królestwa Polskiego, Galicji, Bukowiny i krajów pogranicznych Cena K 1—, z przesyłką 10 hal. (polec. 35 hal.) drożej — wysła po otrzymaniu przekażemy lub za zaliczką księgarnia D. E. Friedleina w Krakowie. 2000

AJENCI

i osoby prywatne, mające rozległe stoki zarobią lekko miesięcznie 300 do 500 K. przez sprzedaż w Austrii dozwoleń papierów wartościowych i lesów. Kaucya nie jest wymagana. Listowne zapytania G. Braun, Buda-Peszt VII. Elizabetring 42. 1034.

Nakładem KSIĘGARNI KATOLICKIEJ

Dra Władysława Miłkowskiego

W KRAKOWIE, UL. FLORYAŃSKA L. 1.

wyszły najpraktyczniejsze i najlepsze do przedstawić w mieście i na wsi

JASEŁKA

Oratorium ludowe w 5-ciu oddziałach, śpiewach i obrazach scenicznych z kolend i kanczynek, melodyj chorału kościelnego polskiego zestawil ks. Leonard Solecki. Wydanie piąte, poprawne, z towarzyszeniem fortepianu lub harmonii, w formacie 4. — Cena w eleganckiej oprawie 6 koron. (Za nadstaniem kor. 660 przekazem, przesyłka franko). — Nuty instrumentalne na małą orkiestrę K. 3, z przesyłką K. 345.

PRYWATNE

KURSY PRAWNICZE

udzielają nauki w zakresie wszystkich egzaminów i rygorozów prawnych. — Własne skróty w całości do egzaminu histor. w części do innych. — Przyjmuje się w ciągu bieżącego miesiąca wpisy na kurs do egz. histor. i sądowego. Osobne lekcje na żądanie.

Zgłoszenia od 3 — 5 popołudniu

Dr Kazimierz Kucharczyk

Kraków, Loretańska L. 3.

Wielki wybór

Pierników miodowych i kruchych

Specjalność:

piernik litewski przekładany. Kuracyjny miód cislony z plastrów. poleca:

Eugeniusz Chodziński

Łobzowska 6. 1869

Adwent

krótkie bardzo piękne medytacje na każdy dzień Adwentu przez O. Clarke, Tow. Jez. za nadeślaniem 55 h. z markach pocztowych, lub 61 h. przekazem, w języku franc. Księgarnia Katolicka Dra Miłkowskiego w Krakowie.

Księgarnia G. Gebethnera i Ski

w Krakowie Rynek główny L. 23.

otrzymała z Warszawy

TYGODNIK LUSTROWANY

wszystkie numery za czas od 1. lipca b. r. po dzień dzisiejszy.

Ze względu na wysokie koszty transportu podwyższono prenumeratę

w Krakowie na K. 28'80 rocznie półrocznie K. 14'40, kwartalnie K. 7'20.
na prowincji na K. 33'60 rocznie półrocznie K. 16'80, kwartalnie K. 8'40.

Wdowa

bezdzienna znająca się na gospodarstwie wiejskiem, kuchni poszukuje posady jako gospodyni. Zgłoszenia do Adm. „Głosu Narodu“ pod M. N. 20. 2000

Kawy palonej

- najlepsza mieszanina -

Najlepsza mieszanina za 1 kg. Kor. 4'70
San Jago
Perłówka
najlepsza
Caracas
Quatemala
Portorico
Jawa
Jamsajka
Honduras
Mocca
Ceylon
5'30

Kawa niepalona, herbata i kakao na każdą cenę, żądajcie cenników szczegółowych. — Wysyłam w pakietach pocztowych po 4 1/2 kg, albo koleją nieopłaconą, z odcieniem za zaliczką. Dziennie wypala moja palarnia do 5.000 kg. kawy.

Zentral Amerikanischer Kaffee Import

M. KNELLER

Wien V. Ziegelofengasse 23 c.

Telefon 55/03 Rek założenia 1889.

Do biura fabrycznego potrzebna

Panna

z piśmie kaligraficznym, nadto wymagana biegłość w pisaniu na maszynie. Stenografia pożądana. Posada do objęcia zaraz. Zgłoszenia tylko listowne pod adresem: E Dobrzański. Kraków ul. Łobzowska l. 5. 308

Fortepiany i pianina

Wolska 7, parter

kupuje Skład fortepianów Heleny Smolarskiej. - Zgłoszenia listowne Wolska 5, II p. 1876

Dwóch starszych Praktykantów przyjmie zaraz

Handel J. Piekły w Podgórzu.

Chrześcijańska Spółka handlowa (drobnych kupców)

ul. Jagiellońska 9

poleca świeży transport masła duńskiego i kuchennego, sery zwykłe, jabłka kuchenne i desery w wielkim wyborze. Ceny niskie!

Miejski SKŁAD WĘGLA

wobec wyczerpania starych zapasów węgla i podwyższonej przez kopalnie ceny bieżącej, miejski skład sprzedaje węgiel:

za jeden cetnar cłowy z kopalni krajowych w składzie po 1 kor. 20 hal., z dowozem do domu po 1 kor. 40 hal., węgiel z kopalni „Kryształ” w składzie po 1 kor. 40 hal., z dowozem 1 kor. 56 hal. 2042

mapa miesięczna

z oznaczeniem pozycji wojsk w Rosyi, Francji, Włoszech, Turcji i Serbii wyszła z druku. Za nadstaniem 80 hal. wysła księgarnia D. E. Friedleina, Kraków, Rynek główny 17. Odsprzedawcy poszukiwani. 1888

Abaridowe artykuły kosmetyczne

jak również wszystkie inne warszawskie nadeszły

Skład główny:

K. MIKLAŠEWSKI, PL. DOMINIKANSKI L. 1.

1644 Ceny wyższe.

„GŁOS NARODU“

prenumerować i nabywać można w następujących trafikach i handlach:

Basztowa, Paully, Długa Aleksandrowicz, Dwernickiego, Bernstein, Dworzec kol. Hopcas i Salomonowa, Floryańska, Markowicz, „ Miłkowski, Św. Jana, Piwarski, Jagiellońska, Hupczyc, Karmelicka, Bracia Hildowie, „ Aker,

Kiosk koło Teatru, Łobzowska, Chodzińska, Pl. Matejki, Łacki, Pl. Maryacki Ziembicki, Mikołajska, Alfus, Rynek gł. Rudnicki, „ „ Friedlein, Rynek mały, Kurkiewicz, Sławkowska, Księgarnia Polska, „ Rąb,

Sukiennice, Mańkowska, Szczepańska 9, Hopcas i Salomonowa, Plac Szczepański, Grafczyński, Szewska, Czapliński, Starowiślna, Kiosk koło III mostu, Wiślna, Nikiel, Wielopole, Brachfeld. Zwierzyniecka 25, Nikiel, „ 15, Dzikowska,

Agencye w Podgórzu: Janicki w Rynku i Poturalski w Rynku oraz w Kioskach wody sodowej przy ul. Szewskiej, na plantach przy Teatrze Miejskim (obok „Drzewa Wolności“), przy ul. Mikołajskiej, na plantach naprzeciw Poczty głównej i przy ulicy Franciszkańskiej.